

Promoting Morality Ethics Using Multimedia High School Level

Patchanee Songtairat¹ Prapaisri Kongtragool² Phatsuda Phochan^{1*} Sansanee Lekprathum¹
and Supattarasak Khumsamart³

¹Thasae District Learning Encouragement Center, Thailand

²Chumphon Provincial Office of Learning Encouragement, Thailand

³Roi Et Provincial Office of Learning Encouragement, Thailand

*Corresponding author: Phatsuda0008@gmail.com

ABSTRACT

This research The objective is to study To study the promotion of morality Ethics using multimedia at the high school level, Non-Formal and Informal Education, Tha Sae District In the 2nd semester of the 2023 academic year, research to promote morality Ethics using multimedia High school level Tha Sae District Office The research results found that Group 1 assessed morality and ethics for Self-development in the field of gratitude has an average of 2.40, followed by the polite side with an average of 2.37 and the clean side with an average. 2.31 Moral assessment Diligent ethics had an average of 2.61, followed by the economical side with an average of 2.56 and the honest side with an average of 2.45. Group 2: Evaluation of morality and ethics for work. Diligence had an average of 2.61, followed by Coming down is the economical side with an average of 2.56 and the honest side with an average of 2.45. Group 3: Evaluation of morality and ethics for the development of living together in society. Adhering to the democratic way of life and government that has The King is the head of state, with an average of 2.76 in the areas of patriotism, religion, kingship, and Thai love, with an average of 2.75 areas Kindness has an average of 2.64, unity has an average of 2.58, and discipline has an average of 2.43.

Keywords: Morality, Ethics, Media, Evaluation Results

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

พัชนี สงไตรรัตน์^{1*} ประไพศรี คงตระกูล² พัทธสุดา โพธิ์จันทร์^{1*} ศันสนีย์ เล็กประทุม¹ และ สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ³

¹ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าแซะ ประเทศไทย

²สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชุมพร ประเทศไทย

³สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดร้อยเอ็ด ประเทศไทย

*Corresponding author: Phatsuda0008@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดียระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กศน.อำเภอท่าแซะ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 การวิจัยเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดียระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร.อำเภอท่าแซะ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 1 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนาตน ด้านกตัญญูกตเวทิมี่ค่าเฉลี่ย 2.40 รองลงมาคือด้านสุภาพมีค่าเฉลี่ย 2.37 และด้านสะอาดมีค่าเฉลี่ย 2.31 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมด้านขยัน มีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงมาคือด้านประหยัด มีค่าเฉลี่ย 2.56 และด้านซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ย 2.45 กลุ่มที่ 2 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการทำงาน ด้านขยันมีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงมาคือด้านประหยัดมีค่าเฉลี่ย 2.56 และด้านซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ย 2.45 กลุ่มที่ 3 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้านยึดมั่น ในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีค่าเฉลี่ย 2.76 ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์และรักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ย 2.75 ด้านมีน้ำใจ มีค่าเฉลี่ย 2.64 ด้านสามัคคี มีค่าเฉลี่ย 2.58 และด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ย 2.43

คำสำคัญ: คุณธรรม, จริยธรรม, สื่อมัลติมีเดีย, ผลการประเมิน

© 2022 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจบางประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายลดลงและนิตยสารบางเล่มที่มีการปิดตัวลง เนื่องจากปัจจุบันทุกคนสามารถรับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้จากระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีขีดความสามารถ หรือศักยภาพในการหาความรู้ได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น และความรู้ผ่านกระบวนการดิจิทัลทำให้คนมีพลังอำนาจด้านความรู้ ทั้งนี้เทคโนโลยีดิจิทัลมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา โดยทำให้เกิดรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างจากยุคที่ผ่านมา “มัลติมีเดีย” เป็นเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และใช้คอมพิวเตอร์แสดงผลในลักษณะผสมสื่อหลายชนิดเข้าด้วยกัน ทั้งตัวอักษร รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ โดยเน้นการโต้ตอบและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้สังคมไทยในปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสสังคม เศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรม ทำให้เกิดภาวะสับสนในวิถีชีวิต ค่านิยมและภูมิคุ้มกันทางสังคมลดลงละเลยศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษาให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาดังกล่าวอาจมีผลมาจากการขาดการเอาใจใส่ดูแลแนะนำอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เท่าที่ควร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการปลูกฝังกล่อมเกลาด้วยหลักศีลธรรมทางศาสนาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันแก่เด็กและเยาวชนให้มีสำนึกผิดชอบชั่วดี มีสติพิจารณาอย่างคิด มีจิตใจใฝ่ดี และมีพลังใจที่เข้มแข็งในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของสถานศึกษา

ผู้บริหาร และครูส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียน ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พลุดิถี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาให้สมกับเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครูเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีเป้าหมายให้นักศึกษามีสำนึกดี ประพฤติดี มีวินัย ใฝ่ศึกษา ไม่มัวเมาอบายมุขมีความสุขตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา และช่วย อบรมบ่มนิสัยนักศึกษาทุกคนให้เป็นคนที่มีคุณธรรมด้วย จะเห็นได้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ให้แก่นักศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาของสังคมได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม เพราะเด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงสุดเหนือทรัพยากรใดๆ การพัฒนาคนจะต้องให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้ และคุณธรรมควบคู่กันไป ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการ ปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตยพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบัน (กระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา, 2562)

สำหรับการประเมินคุณธรรม กำหนดให้ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ตามคู่มือการดำเนินงาน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ กำหนดอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม 11 ประการ ได้แก่ สะอาด สุภาพ กตัญญูทศเวที ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ มีวินัย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรักความเป็นไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะเทคโนโลยีจะเข้ามาช่วยให้การรับรู้ข่าวสารในด้านต่างๆ หรืออำนวยความสะดวกให้การศึกษามีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำมากยิ่งขึ้น โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้สอนเสริมและอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคสารสนเทศ วิธีการสอนแบบผสมผสานก็เป็นวิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจนำมาใช้สอนการเรียนการสอน โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นำมาใช้จะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น วงการศึกษาจึงได้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียนการสอนผ่านเว็บ (web-based instruction) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (online learning) และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer assisted instruction) การใช้ผ่านช่องทางการสื่อสารในระบบเครือข่าย เช่น สัญญาณระบบ Wi-Fi 3G และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต (Tablet) เป็นต้น การเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์รวมถึงการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบน Google Site มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 บัญญัติ ความมุ่งหมายการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ สมบูรณ์แบบทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงาน กศน. เป็นหน่วยงานมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็ก เยาวชนและประชาชนนอกระบบโรงเรียน ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม จึงได้กำหนดการในการจัดการเรียนการสอน ให้มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้ โดยให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านความดีและความเก่ง อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกระบวนการวัดและประเมินผลให้ครูใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตาม หลักธรรมของศาสนา มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้อันมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่ติดอยู่ในทุกสาระ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่กำหนดให้ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม กำหนดจำนวนเวลาให้ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมไว้ชัดเจน

และเป็นเกณฑ์ในการจบหลักสูตร โดยได้มีความพยายามที่จะใช้ผลการประเมินคุณธรรมเป็นส่วนหนึ่ง ในการพิจารณารับบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับสูง ดังนั้น การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญของการดำเนินงานในเรื่องนี้ที่จะต้องดำเนินการให้ได้มาตรฐาน มีความชัดเจน เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน สำนักงาน กศน. (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแนวทางการประเมินคุณธรรมเบื้องต้น เพื่อให้ใช้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าแซะ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับประชาชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยครูผู้สอนต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข การพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาต้องจัดพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมเกณฑ์การประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กศน.อำเภอท่าแซะ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยผลจากการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดียระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร.อำเภอท่าแซะ ผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 318 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งใช้ประเมินคุณธรรม จริยธรรม ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 การศึกษาสื่อมัลติมีเดีย นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 3 ด้าน ได้แก่ คุณธรรมการพัฒนาตนเอง คุณธรรมเพื่อการทำงาน คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม

1. ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาสภาพปัญหา นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาขั้นพื้นฐานและบริบทของสถานศึกษา

1.2 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อมัลติมีเดีย แนวคิดทฤษฎีที่

เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 จัดทำ รวบรวม คลิปวิดีโอ คุณธรรม จริยธรรม ตามแบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษา

จำนวน 11 ประการ เตรียมนำไปโปรแกรม Thasae Ls Good learning และไลน์กลุ่มผู้เรียนแต่ละตำบลหรือกลุ่ม เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้

2. จัดทำเครื่องมือ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป(เพศ/อายุ/อาชีพ) และแบบ สังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม 11 ข้อ มีระดับ ปรับปรุง/พอใช้/ดี/ดีมาก

2.2 ตรวจสอบเครื่องมือ

3. การนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บข้อมูล เก็บข้อมูล โดยครูผู้สอนการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน

3.1 เก็บข้อมูลครั้งที่ 1 ก่อนได้ศึกษาเรียนรู้สื่อคลิก วิดีโอคุณธรรม จริยธรรม โดยครูผู้สอน เดือนพฤษภาคม 2566 (ภาคเรียนที่ 2/2566) นักศึกษา ม.ปลาย กศน.อำเภอท่าแซะ

3.2 เก็บข้อมูลครั้งที่ 2 หลังได้ศึกษาสื่อคลิก วิดีโอคุณธรรม จริยธรรม โดยครูผู้สอน เดือนพฤศจิกายน 2566 (ภาคเรียนที่ 2/2566) นักศึกษา ม.ปลาย กศน.อำเภอท่าแซะ

3. สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียนรู้สื่อมัลติมีเดีย มีพฤติกรรมแสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรมที่ดีขึ้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 318 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

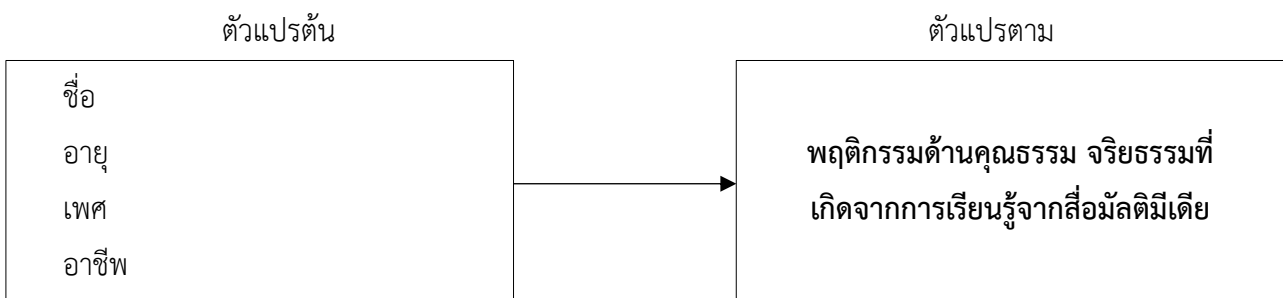
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบพฤติกรรมที่มีการพัฒนาขึ้นระหว่างก่อนศึกษาเรียนรู้ และหลังการศึกษาเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ เกณฑ์การประเมินการประเมินคุณธรรม และจริยธรรม กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 4 ระดับคือ

ดีมาก	หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ ร้อยละ 90 ขึ้นไปของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม
ดี	หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ร้อยละ 70-89 ของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม
พอใช้	หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ร้อยละ 50-69 ของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม
ปรับปรุง	หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ร้อยละ 0-49 ของพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละคุณธรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดียระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร.อำเภอท่าแซะ สามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

การวิจัยเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร.อำเภอท่าแซะ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 1 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนาตนด้านกตัญญูกตเวทีมีค่าเฉลี่ย 2.40 รองลงมาคือด้านสุภาพมีค่าเฉลี่ย 2.37 และด้านสะอาดมีค่าเฉลี่ย 2.31การประเมินคุณธรรม จริยธรรมด้านขยัน มีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงมาคือด้านประหยัด มีค่าเฉลี่ย 2.56 และด้านซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ย 2.45

กลุ่มที่ 2 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการทำงาน ด้านขยันมีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงมาคือด้านประหยัด มีค่าเฉลี่ย 2.56 และด้านซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ย 2.45 กลุ่มที่ 3 การประเมินคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้านยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีค่าเฉลี่ย 2.76 ด้านรักชาติ ศาสน กษัตริย์และรักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ย 2.75 ด้านมีน้ำใจ มีค่าเฉลี่ย 2.64 ด้านสามัคคี มีค่าเฉลี่ย 2.58 และด้านมีวินัย มีค่าเฉลี่ย 2.43

ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้เพื่อเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผ่านสื่อออนไลน์สำหรับนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 สกร.อำเภอท่าแซะ พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้มีผลดีมีเดียเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผ่านสื่อออนไลน์จากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่อมีเดียเพื่อ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผ่าน สื่อออนไลน์มากที่สุด คือ สื่อมีเดียมีเดียสามารถสร้างแรงจูงใจต่อผู้ชม ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.31) รองลงมาคือ สื่อมีเดียมีเดียช่วยในการคิด วิเคราะห์สถานการณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ความน่าสนใจของการนำเสนอสื่อมีเดีย มีเดีย ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ เนื้อหาสอดคล้องกับภาพ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.41) รองลงมาคือสื่อมีเดียมีเดีย สามารถทำให้ผู้ชมเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.38) เนื้อหาที่มีความถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.35) รองลงมาคือความเหมาะสมของเนื้อหาแต่ละหัวเรื่อง ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ เนื้อหาถ่ายทอดความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.38)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมีเดียมีเดีย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร.อำเภอท่าแซะการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม พบว่า ค่าประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม พบว่าสื่อการเรียนรู้มีเดียมีเดียคุณธรรม จริยธรรม สื่อออนไลน์ สำหรับ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 318 คน มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้มีเดียมีเดียคุณธรรม จริยธรรม สื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ในขณะที่การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม ควรมีค่าในการทดสอบประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้และไม่ควรเกิน ร้อยละ 2.5 นอกจากนั้นแล้วการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมจริยธรรม ผ่านสื่อสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษา สามารถช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น เนื่องจาก นักศึกษานิยมใช้งานสื่อออนไลน์เป็นปกติในชีวิตประจำวัน และไม่มีข้อจำกัดในเรื่อง ระยะเวลาในการใช้งานการที่ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาสามารถเข้าใจประเด็นคุณธรรม จริยธรรมได้ จากการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้มีเดียมีเดียเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ผ่านสื่อออนไลน์ประกอบการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับ Erffmeyer, R. C., Keillor, B. D., & LeClair, D. T. (1999) ที่ได้ศึกษาวิธีการสอนจริยธรรมแบบดั้งเดิมและพบว่ามียุทธวิธี ได้แก่ 1) การบรรยาย 2) การใช้กรณีศึกษา 3) การใช้ เกมและสถานการณ์จำลอง 4) การเชิญวิทยากรพิเศษบรรยายและการใช้วิดีโอ 5) การให้ทำงานกลุ่มและนำเสนอผลงานในชั้น เรียน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ พัชรา ตันติประภา และ บัณฑิต ศรีนิล (2553) ที่พบว่า การยกกรณีตัวอย่างเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นจริงและให้นักศึกษาอภิปรายในชั้นเรียน เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของทั้ง 3 กลุ่มกลับไม่แตกต่างกัน เนื่องจากพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น อีกทั้งปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้สถานการณ์ไม่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาได้ฝึกและแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมมาก เท่าที่ควรนอกจากนั้น ปณิพร ศรีปลั่ง และ พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ (2558) ได้เสนอว่า การพัฒนาพฤติกรรม จริยธรรมของผู้เรียนนั้นต้องผ่านกระบวนการเมตาคอกนิชัน (Metacognition) ประกอบด้วย การตระหนักรู้ (Awareness) และการควบคุม กำกับและตรวจสอบตนเอง (Self-regulation and Monitoring) ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมความคิดและพฤติกรรมตามหลักจริยธรรม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ช่วงระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการทดลองและศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น แต่จากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้รัฐบาลออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม ถึง 30 เมษายน 2563 (ราชกิจจานุเบกษา, 2563) และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2561) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมประกอบด้วย 7 องค์ประกอบได้แก่ 1) การระเบิดจากภายใน เป็นการทำให้บุคคลเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการแสดงพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและเกิดความอยากลงมือปฏิบัติพฤติกรรมที่แสดงถึงจริยธรรมนั้นๆ ด้วยตนเอง การบังคับไม่สามารถช่วยให้บุคคลมีคุณธรรมนั้นได้ 2) การสร้างศรัทธา บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดออกมาได้นั้นจะต้องมีศรัทธาต่อจริยธรรมนั้น ฐานของศรัทธามาจากสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและค่านิยมในสังคม 3) การปฏิบัติด้วยตนเอง บุคคลควรเริ่มทำที่ตนเองอย่างสม่ำเสมอจนกลายเป็นกิจวัตรประจำวัน ซึ่งจะช่วยขยายไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป 4) วิธีการปลูกฝังคุณธรรม รูปแบบและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านทางสถาบันทางสังคม สามารถแบ่งออกเป็น 8 รูปแบบ ได้แก่การสอนด้วยวาจา การสอนด้วยให้ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แบบอย่างที่ดี การสอดแทรกในกิจกรรมต่างๆการเสริมแรงทั้งทางบวกและลบ การนำเสนอผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ การให้ปฏิบัติในสถานการณ์จริง และการกระตุ้นให้คิดหาเหตุผลว่าทำไมสิ่งนั้นจึงดีหรือไม่ดี 5) การขับเคลื่อนด้วยพลังเครือข่ายทางสังคม เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ศาสนา และภาคประชาชน เป็นต้น โดยต้องร่วมมือกันทั้งในระดับเป้าหมาย แผนงานการทำงานงบประมาณ การติดตาม และประเมินผล และ 6) รัฐมีนโยบายที่ชัดเจน เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรม รัฐบาลต้องมีแนวทางในการปฏิรูป และพัฒนาประเทศที่มีความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการสร้างคนดี และใช้คุณธรรมในการพัฒนาประเทศ และเมื่อพิจารณาในเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมผ่านสื่อออนไลน์ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจเฉลี่ยที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากแอนิเมชันและเกมจัดเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างความสนใจและสามารถอธิบายเรื่องราวที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายและสะดวกในการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนรู้ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดียระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร.อำเภอท่าแซะการทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม พบว่า ค่าประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม พบว่า สื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียคุณธรรม จริยธรรม สื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 318 คน มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้มัลติมีเดียคุณธรรม จริยธรรม สื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของทั้ง 3 กลุ่มกลับไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลวิจัยพบว่า การใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ เกิดความเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม แต่พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแม้จะแตกต่างกัน แต่ยังไม่มีความสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการนำผลวิจัยไปใช้อ้างอิงจึงควรพิจารณาข้อมูลที่ปรากฏ หรือควรนำสื่อการเรียนรู้ในครั้งนี้ไปใช้งานโดยเพิ่มระยะเวลาในการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมจริยธรรมผ่านสื่อออนไลน์สำหรับนักศึกษา เพื่อติดตามความเปลี่ยนแปลงของจิตลักษณะและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้เรียนต่อไป

1.2 สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมการใช้งานสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา และควรมีมาตรการในการกระตุ้นและส่งเสริมให้คุณครูนำสื่อออนไลน์มาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม

1.3 เนื้อหาที่ใช้ในสื่อการเรียนรู้ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สกร. อำเภอลำทะเมนชัย ควรมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริง และมีสร้างความท้าทายให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นมีความต้องการเรียนรู้ เห็นความสำคัญ และสามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไปดังนี้ กล่าวคือ ควรมีการสนับสนุนให้มีสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบใหม่ๆ ในรายวิชาอื่นๆ เพื่อฝึกทักษะในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดเวลาในการสอนเพราะนักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองมาจากที่บ้านได้ และนักศึกษามีความรู้ฝังแน่นมากยิ่งขึ้นอันเกิดจากการฝึกกระทำบ่อยๆ จนเกิดความเข้าใจด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. สืบค้น 5 มีนาคม 2565, จาก https://www.bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor._2542pdf.pdf.
- _____. (2555). คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2555). กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2561). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561. สืบค้น 5 มีนาคม 2565, จาก <https://www.nmpc.go.th/tmp/1/e0cda14956-11-2-2561.pdf>.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-20.
- ปิ่นพร ศรีปลั่ง และ พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ. (2558) การศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาด้วยกระบวนการอภิปัญญา. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 5(2), 7-16.
- พัชรา ตันติประภา และ บัณฑิตน์ ศรีนิล. (2553). การสอนจริยธรรมในชั้นเรียนธุรกิจ : มุมมองของนักศึกษาและอาจารย์. วารสารบริหารธุรกิจ, 33(127), 9-34.
- Erffmeyer, R. C., Keillor, B. D., & LeClair, D. T. (1999). An empirical investigation of Japanese consumer ethics. *Journal of Business Ethics*, 18, 35-50.